

Inovovaný školský vzdelávací program CZŠ sv. Michala Kendice

Motto:

Deti sú budúcnosť, ktorá je už prítomná medzi nami.

(bl. Ján Pavol II.)

Obsah

OBSAH	2
1. VŠEOBECNÉ ÚDAJE	4
PREDKLADATEĽ PROGRAMU	4
ZRIAĐOVATEĽ ŠKOLY	4
NÁZOV VZDELÁVACIEHO PROGRAMU	4
KÓD A NÁZOV ODBORU ŠTÚDIA	4
STUPEŇ VZDELANIA, KTORÝ SA DOSIAHNE ABSOLVOVANÍM ŠKOLSKÉHO VZDELÁVACIEHO PROGRAMU ALEBO JEHO UCELENEJ ČASTI	5
DĹŽKA ŠTÚDIA A FORMY VÝCHOVY A VZDELÁVANIA	5
VYUČOVACÍ JAZYK PODĽA § 12	5
PLATNOSŤ DOKUMENTU	5
2. STRATÉGIA ŠKOLY, VYMEDZENIE VLASTNÝCH CIEĽOV A POSLANIA VÝCHOVY A VZDELÁVANIA	7
3. CHARAKTERISTIKA ŠKOLY	9
VLASTNÉ ZAMERANIE ŠKOLY	9
PERSONÁLNE ZABEZPEČENIE	10
MATERIÁLNO-TECHNICKÉ A PRIESTOROVÉ PODMIENKY	11
PODMIENKY NA ZAISTENIE BEZPEČNOSTI A OCHRANY ZDRAVIA PRI VÝCHOVE A VZDELÁVANÍ	13
4. PROFIL ABSOLVENTA	14
STUPEŇ VZDELANIA – ISCED 1	14
STUPEŇ VZDELANIA – ISCED 2	16
5. CHARAKTERISTIKA ŠKVP	19
SPÔSOB, PODMIENKY UKONČOVANIA VÝCHOVY A VZDELÁVANIA A VYDÁVANIA DOKLADU O ZÍSKANOM VZDELANÍ	19
ORGANIZAČNÉ FORMY A METÓDY VYUČOVANIA	19
VZDELÁVACIE STRATÉGIE	20
6. UČEBNÝ PLÁN	22

POPIS REALIZÁCIE	24
7. UČEBNÉ OSNOVY	25
8. UČEBNÉ ZDROJE (UČEBNICE, DIDAKTICKÁ TECHNIKA, MATERIÁLNE ZDROJE)	27
9. ZAČLENENIE ŽIAKOV SO ŠPECIÁLNYMI VÝCHOVNO-VZDELÁVACÍMI POTREBAMI	28
10. VNÚTORNÝ SYSTÉM KONTROLY A HODNOTENIA ŽIAKOV	30
11. VNÚTORNÝ SYSTÉM KONTROLY A HODNOTENIA ZAMESTNANCOV ŠKOLY	31
12. POŽIADAVKY NA KONTINUÁLNE VZDELÁVANIE PEDAGOGICKÝCH A ODBORNÝCH ZAMESTNANCOV	32
ČITATEĽSKÁ GRAMOTNOSŤ	32
FINANČNÁ GRAMOTNOSŤ	37
MULTIKULTÚRNA VÝCHOVA	38

1. Všeobecné údaje

Predkladateľ programu

Názov školy: Cirkevná základná škola sv. Michala Kendice 424

Adresa školy: Kendice 424, 082 01

Telefónne číslo: 051/7797 126

Faxové číslo: 051/748 33 71

Internetová adresa: <http://czskendice.edupage.org/>

E-mail: czskendice@czskendice.edu.sk

Riaditeľ školy: **Mgr. Beáta Ďordíková**

Koordinátor pre tvorbu iŠkVP:

ISCED1: **Mgr. Mária Grejtáková**

ISCED2: **Mgr. Zuzana Čemová, koordinátorka informatizácie**

Zriaďovateľ školy

Názov: Rímskokatolícka cirkev, Arcibiskupstvo Košice

Adresa: Hlavná 28, Košice 041 83

Názov vzdelávacieho programu

Názov ŠkVP: **iŠkVP CZŠ sv. Michala Kendice**

Verzia: prvá

Použité ŠVP: inovované ISCED1 a ISCED 2

Kód a názov odboru štúdia

Kód	ISCED1	ISCED2
Názov	Primárne vzdelávanie	nižšie stredné vzdelávanie

Stupeň vzdelania, ktorý sa dosiahne absolvovaním školského vzdelávacieho programu alebo jeho ucelenej časti

Stupeň vzdelania	primárne vzdelanie	nižšie stredné vzdelanie
------------------	--------------------	--------------------------

Dĺžka štúdia a formy výchovy a vzdelávania

Dĺžka štúdia	4 roky	5 rokov
Forma štúdia	denná	denná

Vyučovací jazyk podľa § 12

Slovenčina

Platnosť dokumentu

Dátum platnosti: od 1. 9. 2015

Dátum vydania: 2.9.2015

Dátum schválenia: 2.9.2015

Platnosť od	Zmeny, inovácie, úpravy
1.9.2016	<ul style="list-style-type: none"> - doplnenie učebných plánov pre nultý ročník, - doplnenie učebných osnov o 2. a 6. ročník, - doplnenie prílohy ŠkVP pre žiakov s ľahkým stupňom mentálneho postihnutia pre primárne vzdelávanie, - doplnenie realizácie finančnej gramotnosti, prierezových tém
1.9.2017	<ul style="list-style-type: none"> - zmena Rámcového plánu ISCED 1 – 1. a 2. roč. – anglický jazyk - zmena Rámcového plánu ISCED 2 - 7. roč. – ruský jazyk - doplnenie učebných osnov pre 3. a 7. ročník - úprava prierezovej témy „Finančná gramotnosť“ podľa <i>Národného štandardu finančnej gramotnosti verzie 1.2</i> schválenej MŠVVaŠ SR dňa 9.marca 2017 pod číslom 2017-1053/10961:12-10E0 s účinnosťou od 1.septembra 2017
1.9.2018	<ul style="list-style-type: none"> - doplnenie učebných osnov pre 4. a 8. ročník (iŠkVP) - doplnenie prílohy iŠkVP pre žiakov s vývinovými poruchami učenia - učebné osnovy jednotlivých predmetov pre žiakov s ľahkým stupňom mentálneho postihnutia doplnené o 5.ročník
2.9.2019	<ul style="list-style-type: none"> - doplnenie učebných osnov 9. ročník (iŠkVP) - doplnenie učebných osnov pre žiakov s ľahkým stupňom mentálneho postihnutia doplnené o 6.ročník
2.9.2020	<ul style="list-style-type: none"> - zmena Rámcového plánu ISCED 2 - 9.ročník

2. Stratégia školy, vymedzenie vlastných cieľov a poslania výchovy a vzdelávania

Cirkevná základná škola sv. Michala v Kendiciach je školou, ktorej cieľom je v duchu katolíckej viery zabezpečovať výchovu a vzdelávanie detí a mládeže na úseku základného školstva a vytvárať priaznivé podmienky pre ich psychický, fyzický a osobnostný rozvoj.

Chceme vychovať:

- samostatného, slušného, tolerantného, ohľaduplného a primerane sebavedomého žiaka - kresťana, schopného vyjadriť a zdôvodniť svoje názory a postoje.
- vzdelaného žiaka schopného zapojiť sa do komunikácie minimálne v jednom svetovom jazyku, využívať počítačovú techniku na základnej úrovni a zapojiť sa do života spoločnosti.

Tieto stanovené ciele chceme dosiahnuť vytvorením kvalitného, podnetného a pozitívne ladeného prostredia v škole v duchu kresťanskej viery za aktívnej pomoci všetkých pedagogických pracovníkov.

Chceli by sme motivovať a podporiť záujem žiakov o sebavzdelávanie a tiež minimalizovať nezáujem slabšie prospievajúcich žiakov o vzdelanie.

Hlavné priority školy sú:

- vychovávať žiakov v duchu kresťanských princípov,
- zabezpečiť kvalitné vzdelávanie žiakov,
- zlepšovať komunikatívne zručnosti žiakov školy prostredníctvom používania počítačov a internetovej siete v škole aj v cudzom jazyku, rozvíjať počítačovú gramotnosť,
- rozvíjať schopnosti nadaných žiakov,
- zavádzať nové metódy a formy vo vyučovaní,
- vytvoriť zdravé a tvorivé prostredie pre žiakov, pedagógov aj ostatných zamestnancov školy,
- byť otvorenou školou – súčasť životného prostredia obyvateľov obce,
- poskytovať dôkladné vzdelávanie deťom so sociálne znevýhodneného a zanedbaného prostredia a zabezpečiť podmienky na vzdelávanie žiakov so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami, tak aby mali rovnocenný prístup k vzdelaniu.

Aj keď sú rodičia skutočne prvými a prvoradými vychovávateľmi svojich detí a toto ich právo a povinnosť sú „pôvodné a nezastupiteľné v porovnaní s výchovným poslaním iných“, má škola základný význam a hodnotu. Škola má poslanie:

- a) svedomito pestovať intelektuálne, tvorivé a estetické schopnosti človeka,
- b) pozorne rozvíjať úsudok, vôľu a city,
- c) prebúdzať zmysel pre pravé hodnoty,
- d) podporovať správne postoje a rozumné správanie,
- e) uvádzať do kultúrneho dedičstva vytvoreného predchádzajúcimi generáciami,
- f) pripraviť na budúce povolanie,
- g) podporovať priateľské vzťahy s inými, ktorí majú rozličné schopnosti a predpoklady,
- h) viesť k vzájomnému chápaniu rozličných názorov.

Aj takýmto spôsobom vstupuje škola do špeciálneho poslania Cirkvi.

3. Charakteristika školy

Škola je úplná, t. j. plnoorganizovaná, s ročníkmi 1. – 9., situovaná v obci Kendice. Žiaci sú rozdelení v dvoch budovách. V budove č. 273, kde je elokované pracovisko školy sa vyučuje v štyroch triedach. V budove č. 424 prebieha vyučovanie v deviatich triedach ročníkov 0.- 9. Priemerný počet žiakov školy je 230, z toho na 2. stupni približne polovica.

V regióne sme jediná cirkevná škola. Školu navštevujú aj žiaci zo susedných obcí a blízkeho okolia, väčšinu žiakov tvoria deti z obce Kendice.

Základnú školu navštevujú žiaci od 6 do 15 rokov. Chlapcov je približne rovnaký počet ako dievčat. Priemerný počet žiakov v triedach je menej ako 20.

Okrem talentovaných žiakov, navštevujú našu školu aj žiaci zo sociálne znevýhodneného prostredia. Sú to žiaci, ktorých rodina je v hmotnej núdzi, tiež žiaci, ktorých jeden z rodičov alebo obidvaja sú nezamestnaní, aj žiaci, ktorých rodina má neštandardné bytové a hygienické podmienky.

Škola má skúsenosti so vzdelávaním žiakov so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami. Takýto žiak sa vzdeláva podľa vlastných vzdelávacích plánov, ktoré sú pre neho pripravené podľa odporúčaní špeciálneho pedagóga. Títo žiaci teda nie sú vystavení zbytočnému stresu a strachu z neúspechu. Každý pedagóg presne vie ako má postupovať v jednotlivých prípadoch.

Sme zapojení v národných projektoch:

- ✓ PRINED – inkluzívna edukácia,
- ✓ V základnej škole úspešnejší II.
- ✓ elektronizácia vzdelávacieho systému regionálneho školstva,
- ✓ digitálne vzdelávanie pre všeobecnovzdelávacie predmety,
- ✓ zvyšovanie kvality vzdelávania na ZŠ a SŠ využitím elektronického testovania,
- ✓ profesijný a kariérový rast pedagogických zamestnancov,
- ✓ komplexný poradenský systém prevencie a ovplyvňovania sociálno-patologických javov v školskom prostredí.

Vlastné zameranie školy

Cirkevná základná škola sv. Michala v Kendiciach je školou, ktorej cieľom je v duchu katolíckej viery zabezpečovať výchovu a vzdelávanie detí a mládeže na úseku základného

---

školy a vytvárať priaznivé podmienky pre ich psychický, fyzický a osobnostný rozvoj. Žiaci získavajú nielen základné vedomosti a znalosti, rozvíjajú svoje schopnosti a nadanie, ale učia sa aj samostatnosti, slušnosti a primeranej hrdosti. Chceme, aby naša škola bola naďalej školou, v ktorej sa budú dobre cítiť žiaci aj ich rodičia.

Personálne zabezpečenie

V cirkevnej základnej škole pracuje tím pedagógov, ktorí spĺňajú kvalifikačné a odborné predpoklady. Manažment školy tvorí riaditeľ školy a zástupkyňa riaditeľa školy. Pedagogický zbor dopĺňa asistentka učiteľa pre žiakov zo sociálne znevýhodneného prostredia a vychovávateľka v Školskom klube detí. Zbor je zmiešaný, s prevahou žien. Spomedzi učiteľov sú každoročne menovaní vedúci predmetových komisií a metodického združenia, ktorí spolu s vedením školy dohliadajú na kvalitu vo výchovno-vzdelávacom procese. Všetci učelia majú niekoľkoročnú prax a teda aj odborné skúsenosti na dobrej úrovni. Významné postavenie na škole má aj kňaz poverený duchovným vedením školy. Je v kontakte nielen so žiakmi, ale pravidelne vedie pre učiteľov duchovné obnovy.

Entuziazmus, tvorivosť a obetavosť učiteľov nášho zboru najlepšie dokazujú výsledky žiakov, ktorých pripravujú na rôzne typy súťaží, a ktorých vedú pri realizácii rôznych kultúrnych či športových podujatí.

Hoci je pedagogický kolektív rozdelený v dvoch budovách, súdržnosť kolektívu a neustále zlepšovanie jeho komunikácie sa snažíme dosiahnuť rôznymi formami spoločných podujatí - od pracovných porád, spoločných zasadnutí MZ, PK, pedagogických rád, duchovných obnov a cvičení až po neformálne stretnutia pri slávnostných príležitostiach alebo spoločných akciách pedagogického zboru.

V manažmente školy sú zastúpení aj vedúci jednotlivých predmetových komisií a metodického združenia, ktorí spolu s vedením školy dohliadajú na kvalitu vo vyučovaní. Na II. stupni sú vytvorené integrované predmetové komisie. Prostredníctvom týchto metodických orgánov sa darí vytvárať aktívnu komunikáciu medzi vyučujúcimi toho istého aprobačného predmetu, ktorá sa v priebehu školského roka dopĺňa aj vzájomnými hospitáciami, čím sa rozvíja kreativita, aktivita, modernizácia a v neposlednej miere aj profesionalita pedagogického zboru, odstraňuje sa stereotyp vo výchovno-vyučovacom procese, a tak sa vzájomnou spoluprácou zvyšuje podiel pedagógov na spoluriadení výchovno-vyučovacieho procesu. Na škole pracujú tri predmetové komisie a jedno metodické združenie.

Metodické združenie 0. – 4. ročník

Predmetové komisie na II. stupni :

- **PK jazykov** /slovenský jazyk a literatúra, cudzí jazyk – anglický jazyk, ruský jazyk/,
- **PK prírodovedných predmetov** / matematika, geografia, fyzika, chémia, biológia, informatika a technika
- **PK spoločenskovedných vied a výchov** / občianska náuka, katolícke náboženstvo, dejepis, výtvarná výchova, výchova umením, hudobná výchova, telesná a športová výchova/.

Z radov učiteľov na škole pôsobí **výchovný poradca**, ktorý:

- a) plní úlohy školského poradenstva v otázkach výchovy, vzdelávania a profesijnej orientácie detí, ako aj v oblasti prevencie problémového a delikventného vývinu detí,
- b) poskytuje konzultácie žiakom a ich zákonným zástupcom pri riešení výchovných a vzdelávacích problémov, informuje ich o otázkach štúdia na stredných školách a pri voľbe povolania,
- c) sprostredkúva prepojenie školy s poradenskými zariadeniami a inými odbornými zariadeniami zaoberajúcimi sa starostlivosťou o deti.

Na škole pôsobia **koordinátor prevencie drogových závislostí a iných sociálno-patologických javov, koordinátor informatizácie, koordinátor výchovy k manželstvu a rodičovstvu a koordinátor environmentálnej výchovy**, ktorí každoročne pripravujú aktivity edukačnej činnosti pre žiakov a pedagógov prípadne rodičov.

Učitelia si jednotlivo priebežnými vzdelávaniami rozširujú svoje skúsenosti v oblasti digitálnych kompetencií, a taktiež v oblasti cudzích jazykov. Vedenie školy ich takto podporuje vo zvyšovaní si odbornej kvalifikácie.

Materiálno-technické a priestorové podmienky

V budove sídla školy je:

- 13 tried,
- počítačové učebne,
- kabinet prírodovedných predmetov a matematiky,
- zborovňa,

- priestory pre vedenie školy a potrebných nepedagogických pracovníkov s príslušným vybavením (miestnosť riaditeľa, zástupcu a vých. poradcu, ekonómky, upratovačiek),
- šatne,
- priestory pre hygienu,
- kaplnka.

Na elokovanom pracovisku sú:

- 4 triedy,
- počítačová učebňa,
- zborovňa,
- šatňa,
- priestory pre hygienu.

Hoci škola nemá vlastnú telocvičňu, máme k dispozícii:

- multifunkčné ihrisko s umelým trávnatým povrchom,
- školské ihrisko s tvrdým povrchom (možnosť hrať loptové hry),
- v areáli elokovaného pracoviska je priestor na výučbu TSV,
- dobre vybavený kabinet s pomôckami na vyučovanie TSV.

ŠKD realizujeme v kmeňových triedach, takisto knižnica pre žiakov je súčasťou kmeňovej triedy.

Vzhľadom na stavebné riešenie škola zatiaľ neposkytuje priestory na odbornú učebňu fyziky a chémie avšak základné vybavenie na vyučovanie týchto predmetov je veľmi dobré.

Do budúcnosti by sme chceli riešiť problém s chýbajúcou telocvičňou a odbornými učebňami.

Stravovanie žiakov máme zabezpečené v obecnej MŠ, ktorá je v susedstve budovy školy.

Aby sa žiaci i pedagógovia cítili v škole čo najpríjemnejšie, kladieme dôraz aj na:

- upravené a estetické prostredie tried, ktoré si najmä starší žiaci skrášľujú sami samozrejme aj za pomoci pedagógov,
- nezabúdame ani na školský dvor, chodby, kde aktuálne zverejňujeme informácie o aktivitách školy na informačných tabuliach a nástenkách.

Práce žiakov na hodinách výtvarnej výchovy, v školskom klube detí a v krúžkoch záujmovej činnosti skrášľujú priestory tried, chodieb aj exteriéru školy.

Podmienky na zaistenie bezpečnosti a ochrany zdravia pri výchove a vzdelávaní

Bezpečnosť a ochrana zdravia žiakov a zamestnancov je významnou a neoddeliteľnou súčasťou plnenia pracovných úloh na našej škole. Nejde len o proti úrazovú prevenciu, jedná sa o vytváranie podmienok bezpečnej a uspokojivej práce zamestnancov i žiakov, ich sociálnu ochranu vo výchovno-vzdelávacom procese.

Vedenie školy je zo zákona povinné zabezpečovať bezpečné a zdraviu vyhovujúce podmienky v priestoroch na vyučovanie, poučenie žiakov o bezpečnosti a ochrane zdravia pri práci, pravidelné školenia zamestnancov školy o bezpečnosti a ochrane zdravia pri práci a proti požiaru, pravidelné kontroly bezpečnosti a ochrany zdravia a odstraňovanie nedostatkov podľa výsledkov revízií.

Pre bezpečnosť žiakov slúžia poučenia o bezpečnosti správania, ktoré sa uskutočňujú vždy na začiatku školského roka alebo na triednických hodinách pred školskou akciou či prázdninami. V spolupráci s bezpečnostným technikom, vedením školy, aktívnou účasťou pedagogických a nepedagogických zamestnancov s podielom žiakov, sa dodržiavaním povinností snažíme o zvyšovanie úrovne BOZP na škole.

V priestoroch školy a v areáli je inštalovaný kamerový systém pre zvýšenie bezpečnosti a ochrany majetku školy a žiakov.

4. Profil absolventa

Stupeň vzdelania – ISCED 1

Absolvent programu primárneho vzdelania má osvojené základy čitateľskej, pisateľskej, matematickej, prírodovednej a kultúrnej gramotnosti. Získal základy pre osvojenie účinných techník (celoživotného) učenia sa a pre rozvíjanie spôsobilostí. Váži si seba aj druhých ľudí, je spôsobilý ústretovo komunikovať a spolupracovať, je vnímavý k potrebám iných. Získava základy používania materinského, štátneho a cudzieho jazyka. Úroveň rozvinutosti kľúčových kompetencií tvorí bázu pre ďalší rozvoj na druhom stupni vzdelávania.

Absolvent primárneho vzdelania má **osvojené tieto kľúčové kompetencie:**

Sociálne komunikačné kompetencie

- ✓ vyjadruje sa súvisle, výstižne a kultivovane písomnou aj ústnou formou primeranou primárnemu stupňu vzdelávania,
- ✓ dokáže určitý čas sústredene načúvať, náležité reagovať, používať vhodné argumenty a vyjadriť svoj názor,
- ✓ uplatňuje ústretovú komunikáciu pre vytváranie dobrých vzťahov so spolužiakmi, učiteľmi, rodičmi a s ďalšími ľuďmi, s ktorými prichádza do kontaktu,
- ✓ rozumie rôznym typom doterajších textov a bežne používaným prejavom neverbálnej komunikácie a dokáže na ne adekvátne reagovať,
- ✓ rešpektuje kultúrnu rozmanitosť a preukazuje záujem o primeranú formu medzikultúrnej komunikácie,
- ✓ v cudzích jazykoch je schopný na primeranej úrovni porozumieť hovorenému textu, uplatniť sa v osobnej konverzácii, ako aj tvoriť texty, týkajúce sa bežných životných situácií.

Kompetencie v oblasti matematického a prírodovedného myslenia

- ✓ používa základné matematické myslenie na riešenie rôznych praktických problémov v každodenných situáciách a je schopný (na rôznych úrovniach) používať matematické modely logického a priestorového myslenia a prezentácie (vzorce, modely),
- ✓ rozvíja si schopnosť objavovať, pýtať sa a hľadať odpovede, ktoré vedú k systematizácii poznatkov.

Kompetencie v oblasti informačnej a komunikačnej technológie

- ✓ žiak vie používať vybrané informačné a komunikačné technológie pri vyučovaní a učení sa,
- ✓ ovláda základy potrebných počítačových aplikácií, vie používať kreslenie a písanie na

počítači, dokáže komunikovať pomocou elektronických médií,

- ✓ uvedomuje si rozdiel medzi reálnym a virtuálnym svetom,
- ✓ rozumie príležitostiam a možným rizikám, ktoré sú spojené s využívaním internetu a mobilných telefónov.

Spôsobilosť učiť sa učiť sa

- ✓ získava schopnosť sebareflexie pri poznávaní svojich myšlienkových postupov,
- ✓ na základe poskytovaných možností uplatňuje základy rôznych techník učenia sa a efektívne si osvojuje poznatky a študijné návyky,
- ✓ vyberá a hodnotí získané informácie, spracováva ich a využíva vo svojom učení a v iných činnostiach, zlepšuje svoju vytrvalosť a iniciatívu, hodnotí svoj pokrok, akceptuje spätnú väzbu a uvedomuje si svoje rozvojové možnosti.

Spôsobilosť riešiť problémy

- ✓ vníma a sleduje problémové situácie v škole a vo svojom najbližšom okolí, vie rozoznať ozajstný problém, premýšľa o jeho príčinách a navrhne riešenie podľa svojich vedomostí a skúseností z danej oblasti,
- ✓ pri riešení problémov hľadá a využíva rôzne informácie, skúša viaceré možnosti riešenia problému,
- ✓ overuje správnosť riešenia a osvedčené postupy aplikuje pri podobných alebo nových problémoch,
- ✓ pokúša sa problémy a konflikty vo vzťahoch riešiť primeraným (chápavým a spolupracujúcim) spôsobom.

Osobné, sociálne a občianske kompetencie

- ✓ vytvára si pozitívny sebaobraz, ktorý podporuje žiacku sebadôveru a sebarozvoj,
- ✓ uvedomuje si vlastné potreby a aktívne využíva svoje možnosti,
- ✓ uvedomuje si svoje silné a slabé stránky ako svoje rozvojové možnosti,
- ✓ sústreďuje sa na kvalitu a vhodnosť svojho výberu voľných činností, aktívne si chráni svoje fyzické a duševné zdravie,
- ✓ kontroluje vlastné konanie (vrátane násilných a sebazničujúcich modelov konania) a vie odhadnúť dôsledky svojich rozhodnutí a činov,
- ✓ uvedomuje si svoje práva a povinnosti a aktívne ich realizuje,
- ✓ účinne spolupracuje v skupine, podieľa sa na vytváraní triednych a celoškolských pravidiel, je zodpovedný a dodržiava dohody,
- ✓ ochotne prijíma nové nápady, prípadne sám prichádza s novými nápadiami a postupmi,

diskutuje o nich,

- ✓ prispieva k spoločnej práci,
- ✓ podieľa sa na vytváraní podporujúcej a motivujúcej sociálno-emočnej klímy v triede a dobrých medziľudských vzťahov.

Spôsobilosť vnímať a chápať kultúru a vyjadrovať sa nástrojmi kultúry

- ✓ dokáže sa vyjadrovať na úrovni základnej kultúrnej gramotnosti prostredníctvom umeleckých a iných vyjadrovacích prostriedkov,
- ✓ dokáže pomenovať druhy umenia a ich hlavné nástroje a vyjadrovacie prostriedky (na úrovni primárneho vzdelávania),
- ✓ uvedomuje si význam umenia a kultúrnej komunikácie vo svojom živote,
- ✓ cení si a rešpektuje kultúrno-historické dedičstvo a ľudové tradície,
- ✓ rešpektuje vkus iných ľudí a primerane veku dokáže vyjadriť svoj názor a vkusový postoj,
- ✓ pozná základné pravidlá, normy a zvyky súvisiace s úpravou zovňajšku človeka,
- ✓ pozná pravidlá spoločenského kontaktu (etiketu),
- ✓ správa sa kultúrne, kultivovane, primerane okolnostiam, situáciám, sociálnym pozíciám a rolovým funkciami,
- ✓ je tolerantný a empatický k prejavom iných kultúr.

Absolvent primárneho vzdelania by mal:

- ✓ byť schopný vytvárať dobré medziľudské vzťahy, by mal byť schopný uvedomiť si problém týkajúci sa svojho fyzického a psychického zdravia,
- ✓ byť schopný vyhľadávať, hodnotiť a využívať pri učení rôzne zdroje informácií, osvojiť si metódy štúdia a práce s informáciami,
- ✓ mať schopnosť vnímať umenie, snažiť sa porozumieť mu a chrániť umelecké prejavy, byť si vedomý svojich kvalít,
- ✓ mať veku primerane osvojený pozitívny postoj k človeku a prírode ako Božiemu dielu,
- ✓ svojim vystupovaním robiť dobré meno škole.

Stupeň vzdelania – ISCED 2

Absolvent našej školy by mal mať komplex vedomostí a znalostí, spôsobilostí a hodnotových postojov umožňujúcich poznávať, konať, hodnotiť, dorozumieť sa, začleniť sa do spoločenských vzťahov a osobnostne sa rozvíjať.

Snažíme sa vzdelávanie robiť tak, aby žiaci mali potrebné vedomosti a zručnosti, ale aby všetky svoje vedomosti, zručnosti, schopnosti dokázali aj správne využiť pri realizácii úloh.

Absolvent nižšieho stredného vzdelávania by mal:

- ✓ byť usilovný, svedomitý, čestný,
- ✓ mať utvorený pozitívny postoj k človeku a prírode ako Božiemu dielu,
- ✓ mať potrebné vedomosti, zručnosti a schopnosti, ktoré by mal správne využiť pri realizácii úloh,
- ✓ dobre ovládať slovenský jazyk a sám sa starať o kultúru svojho písomného a ústneho vyjadrovania
- ✓ vedieť čítať s porozumením,
- ✓ ovládať jeden cudzí jazyk na úrovni A2,
- ✓ byť schopný vytvárať dobré medziľudské vzťahy,
- ✓ vedieť uzatvárať kompromisy,
- ✓ byť schopný hodnotiť svoju úlohu v škole, rodine a spoločnosti,
- ✓ vedieť kriticky hodnotiť seba aj iných,
- ✓ vedieť prijímať víťazstvá i prehry,
- ✓ poznať metódy prírodných vied (hypotéza, experiment, analýza),
- ✓ diskutovať o prírodovedných otázkach,
- ✓ mať schopnosť presadzovať ekologické prístupy pri riešení problémov,
- ✓ byť schopný vyhľadávať, hodnotiť a využívať pri učení rôzne zdroje informácií,
- ✓ mať schopnosť vnímať dejiny vlastného národa,
- ✓ mať schopnosť vnímať umenie, snažiť sa porozumieť mu a chrániť umelecké prejavy,
- ✓ byť si vedomý svojich kvalít,
- ✓ vedieť pracovať v tíme,
- ✓ byť pripravený uplatniť sa v zamestnaní,
- ✓ byť zodpovedný za svoj život,
- ✓ byť schopný starať sa o svoje fyzické a psychické zdravie,
- ✓ byť vzorom pre svojich rovesníkov po stránke ľudskej, mravnej i duchovnej,
- ✓ byť prínosom pre spoločnosť a Cirkev,
- ✓ svojim správaním a vystupovaním robiť škole dobré meno.

Profil absolventa nižšieho stredného vzdelávania je založený na kľúčových spôsobilostiach, ktoré zahrňujú komplex vedomostí a znalostí, spôsobilostí a hodnotových postojov umožňujúcich jednotlivcovi poznávať, účinne konať, hodnotiť, dorozumievať sa

---

a porozumieť si, začleniť sa do spoločenských vzťahov a osobnostne sa rozvíjať. Je to spôsobilosť uplatniť svoje vzdelanie v pracovnom, občianskom, rodinnom i osobnom živote.

Absolvent našej školy by mal mať osvojené tieto kľúčové spôsobilosti:

- ✓ pozná a uplatňuje efektívne techniky učenia sa a osvojovania si poznatkov,
- ✓ vyjadruje sa súvisle, výstižne a kultivovane písomnou aj ústnou formou,
- ✓ využíva cudzí jazyk na úrovni používateľa základov jazyka,
- ✓ používa matematické postupy a vedomosti pri riešení praktických problémov, je schopný aplikovať osvojené matematické modely logického a priestorového myslenia,
- ✓ používa informačné a komunikačné technológie pre potreby učenia sa a pre svoj život,
- ✓ vyhľadá a využije viaceré informácie a možnosti pri plánovaní úloh a riešení problémov s uplatnením zásad kritického myslenia,
- ✓ dokáže aplikovať osvojené poznatky a metódy prírodných vied vo svojom živote,
- ✓ uplatňuje osvojené základy pre efektívnu spoluprácu a komunikáciu v skupine,
- ✓ posúdi svoje silné a slabé stránky s ohľadom na svoje ďalšie vzdelávanie a budúce profesijné záujmy,
- ✓ chápe dôležitosť ochrany svojho zdravia a uprednostňuje základné princípy zdravého životného štýlu v každodennom živote,
- ✓ uvedomuje si význam kultúrneho dedičstva a umenia vo svojom živote a živote celej spoločnosti,
- ✓ prijíma rozmanitosť ako prirodzenú súčasť spoločnosti,
- ✓ pozná a uplatňuje svoje práva a rešpektuje práva iných,
- ✓ má predpoklady stať sa aktívnym občanom v národnom i globálnom kontexte,
- ✓ je schopný celoživotne sa učiť.

Absolvent našej školy by mal byť schopný pokračovať v štúdiu na strednej škole.

5. Charakteristika ŠkVP

Školský vzdelávací program vychádza zo štátneho vzdelávacieho programu. Pre katolícku školu je charakteristické, že vytvára ovzdušie preniknuté duchom slobody a lásky podľa evanjelia, že sleduje úplnú formáciu ľudskej osoby, usmernenú na jej posledný cieľ a súčasne na spoločné dobro spoločnosti. Pedagogika v katolíckej škole neukladá čo má dieťa vedieť, ale čo môže poznať. V rámci vzdelávania kladieme dôraz na výučbu katolíckeho náboženstva, slovenského jazyka a literatúry, anglického jazyka, matematiky, ale aj prírodovedných predmetov, a to posilnením výučby v rámci disponibilných hodín. Teda hlavným zameraním našej školy je vychovávať a vzdelávať v duchu kresťanských princípov, kresťanskej morálky, kvalitná príprava žiakov v cudzom jazyku, zvyšovanie čitateľskej, matematickej, počítačovej a finančnej gramotnosti.

Spôsob, podmienky ukončovania výchovy a vzdelávania a vydávania dokladu o získanom vzdelaní

Úspešným absolvovaním posledného ročníka vzdelávacieho programu odboru vzdelávania pre prvý stupeň základnej školy **žiak získa primárne vzdelanie**. Na vysvedčení v štvrtom ročníku sa do doložky uvedie: "Žiak získal primárne vzdelanie".

Úspešným absolvovaním posledného ročníka ucelenej časti vzdelávacieho programu odboru vzdelávania pre druhý stupeň základnej školy **získa žiak nižšie stredné vzdelanie** poskytované základnou školou. Dokladom je vysvedčenie, na ktorom je v doložke uvedené: "Žiak získal nižšie stredné vzdelanie".

Organizačné formy a metódy vyučovania

Ako moderná škola, chceme klásť dôraz na využívanie rôznych metód a foriem práce, ktorých premyslený výber, logické usporiadanie a kombinovanie je prostriedkom motivácie a usmernenia žiakov na vyučovaní a učení.

Podporujeme a uprednostňujeme využívanie stratégií zameraných hlavne na riešenie problémových úloh, zážitkové učenie, výučbu pomocou IKT, didaktickej techniky, diskusie, samostatné práce, praktickú a názornú výučbu pred teoretizovaním.

Chceme viesť žiakov k samostatnosti, zodpovednosti za svoje učenie, skupinovú prácu aj k dosiahnutiu skupinového cieľa. Naším cieľom je rozvíjať u žiakov tvorivé myslenie, aktivitu a sebahodnotenie.

Osobnostný a sociálny rozvoj budeme realizovať stimuláciou skupín žiakov so slabšími vyučovacími výsledkami, podporou ich individuálnych schopností. Pri dosahovaní našich cieľov vychádzame z potrieb a záujmov žiakov a motivujeme ich do učenia rôznymi formami výučby. Budeme rozvíjať talenty žiakov v jednotlivých oblastiach a podnecovať samostatnú prácu žiakov a viesť ich k cieľavedomosti. Chceme sa orientovať na pozitívne hodnotenie žiakov a zvýšenie vnútornej motivácie slabo prospievajúcich žiakov.

Organizačné formy a metódy sú uvedené pre jednotlivé predmety v učebných osnovách uvedených v prílohe.

Vzdelávacie stratégie

Aby žiaci získali potrebné vedomosti a zručnosti, aby ich vedeli správne použiť, aby rozvíjali kľúčové spôsobilosti, aby boli komunikatívni, flexibilní, tvoriví, vedeli si vyhľadávať informácie, vedeli prezentovať svoju prácu stanovili sme si nasledujúce ciele:

- ✓ Vychovávať žiakov v duchu kresťanských princípov.
- ✓ Škola umožní všetkým žiakom získať všeobecné vedomosti a zručnosti vo všetkých všeobecnovzdelávacích predmetoch primerané ich schopnostiam v súlade so štandardami.
- ✓ Výchovno-vzdelávaciu činnosť smerovať k príprave žiakov na život, ktorý od nich vyžaduje, aby boli schopní kriticky a tvorivo myslieť, rýchlo a účinne riešiť problémy.
- ✓ Budeme sa snažiť orientovať pedagogické stratégie na riešenie problémových úloh a tvorbu projektov. K tomu, aby sa naučili riešiť problémy, je potrebné, aby sa žiaci naučili pýtať, hľadať problémy, snažiť sa nájsť odpovede. Tým chceme žiakov podporiť a vzbudiť záujem o sebavzdelávanie a viesť ich k sebahodnoteniu.
- ✓ Zabezpečovať kvalitnú prípravu žiakov v cudzích jazykoch so zreteľom na možnosti školy, so zameraním na komunikatívnosť a s ohľadom na schopnosti jednotlivých žiakov.
- ✓ Umožniť rozvoj kľúčových kompetencií v jednotlivých predmetoch.
- ✓ Dať šancu každému žiakovi, aby sa rozvíjal podľa svojich schopností a bolo mu umožnené zažiť úspech.

- ✓ Škola bude podľa potreby zabezpečovať podmienky na vzdelávanie žiakov so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami tak, aby mali rovnocenný prístup vo vzdelávaní.
- ✓ Pokračovať vo zvyšovaní gramotnosti v oblasti IKT žiakov v našej škole, zlepšovať ich prezentačné zručnosti.
- ✓ V spolupráci s rodičmi žiakov vychovať pracovitých, zodpovedných, morálne vyspelých a slobodných ľudí.
- ✓ Formovať u žiakov tvorivý životný štýl, vnútornú motiváciu, emocionálnu inteligenciu, sociálne cítenie a hodnotové orientácie.

Ďalšie ciele:

- ✓ posilniť úlohu a motiváciu učiteľov, ich profesijný a odborný rast,
- ✓ podporovať talenty, osobnosť a záujmy každého žiaka,
- ✓ skvalitniť spoluprácu s rodičmi, verejnosťou a inými školami aj v zahraničí,
- ✓ zavádzať nové formy a metódy práce.

Vedenie školy bude podporovať tvorivú pedagogickú činnosť, ktorá má viesť k zvyšovaniu úrovne školy.

Výchovný poradca školy zabezpečuje v spolupráci so špeciálnym pedagógom, aby bola poskytnutá odborná pomoc žiakom so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami, ich rodičom a zamestnancom školy.

Členovia krúžkov sú podporovaní v ich činnosti a vedúci ich motivujú do zapájania sa do rôznych súťaží alebo projektov.

Pri prevencii drogových závislostí sa chceme zamerať aj na iné aktivity ako besedy. Napriek tomu, že s tvrdými drogami sme sa nestretli, treba sústavne pôsobiť proti fajčeniu a alkoholickým nápojom cez koordinátora, rodičov a všetkých vyučujúcich, účelným využívaním voľného času i vlastným príkladom.

V neposlednom rade chceme viesť žiakov k zdravému životnému štýlu a vychovávať ich k zdravému spôsobu života.

6. Učebný plán

Rámcový učebný plán ISCED 1 – primárne vzdelávanie - iŠkVP

Vzdelávacia oblasť	Vyučovací predmet	Počet hodín v ročníkoch				Spolu
		1.	2.	3.	4.	
Jazyk a komunikácia	Slovenský jazyk a literatúra	9	8	7+1	7	31+1
	Prvý cudzí jazyk- Anglický jazyk	+1	+2	3	3	6+3
Matematika a práca s informáciami	Matematika	4	4	4	4	16
	Informatika	-	-	1	1	2
Človek a príroda	Prvouka	1	2	-	-	3
	Prírodoveda	-	-	1	2	3
Človek a spoločnosť	Vlastiveda	-	-	1	2	3
Človek a hodnoty	Katolícke náboženstvo	1+1	1+1	1+1	1+1	4+4
Človek a svet práce	Pracovné vyučovanie	-	-	1	1	2
Umenie a kultúra	Hudobná výchova	1	1	1	1	4
	Výtvarná výchova	2	2	1	1	6
Zdravie a pohyb	Telesná a športová výchova	2	2	2	2	8
Voliteľné (disponibilné) hodiny		2	3	2	1	8
Počet hodín spolu		22	23	25	26	96

Rámcový učebný plán ISCED 2 - nižšie stredné vzdelávanie - iŠkVP

Vzdelávacia oblasť	Vyučovací predmet	Počet hodín v ročníku					Spolu
		5.	6.	7.	8.	9.	
Jazyk a komunikácia	Slovenský jazyk a literatúra	5	5	4+1	5	5+1	24+2
	Anglický jazyk	3+1	3+1	3	3	3	15+2
	Druhý cudzí jazyk – ruský jazyk	-	-	+2	+2	+2	0+6
Matematika a práca s informáciami	Matematika	4+1	4+1	4	4	5+1	21+3
	Informatika	1	1	1	1	-	4
Človek a príroda	Fyzika	-	2	1	2	1	6
	Chémia	-	-	2	2	1	5
	Biológia	2	1+1	2	1	1	7+1
Človek a spoločnosť	Dejepis	1	1	1	1	2	6
	Geografia	2	1	1	1	1	6
	Občianska náuka	-	1	1	1	1	4
Človek a hodnoty	Katolícke náboženstvo	1+1	1+1	1+1	1+1	1+1	5+5
Človek a svet práce	Technika	1	1	1	1	1	5
Umenie a kultúra	Hudobná výchova	1	1	1	1	-	4
	Výtvarná výchova	1	1	1	1	1	5
Zdravie a pohyb	Telesná a športová výchova	2	2	2	2	2	10
Voliteľné (disponibilné) hodiny		3	4	4	3	5	19
Počet hodín spolu		27	29	30	30	30	146

Popis realizácie

Učebný plán je realizovaný v rámci týždenného rozvrhu vyučovacích hodín pre jednotlivé triedy v ročníku.

Poznámky k RUP:

1. Rozdelenie tried na skupiny a zriaďovanie skupín sa uskutočňuje v zmysle vyhlášky MŠ SR č. 320/2008 Z. z. o základnej škole v znení vyhlášky MŠVVaŠ SR č. 224/2011 Z. z. podľa podmienok školy.
2. Vo vyučovacích predmetoch vzdelávacej oblasti „Človek a príroda“ sa rozdelenie žiakov odporúča pri tých témach, kde sa vyžaduje nadobúdanie a overovanie praktických zručností žiakov.
3. Vo vyučovacom predmete Technika riaditeľ školy zohľadní personálno-odborné a materiálno-technické podmienky školy tak, aby v každom ročníku boli zastúpené témy tematických celkov Technika a Ekonomika domácnosti.
4. Vo vyučovacom predmete Technika v témach, ktoré vyžadujú praktické zručnosti žiakov sa využíva prítomnosť a činnosť pedagogického asistenta.
5. V primárnom vzdelávaní sa podľa výberu žiaka a možností školy v predmete prvý cudzí jazyk môžu vyučovať tieto cudzie jazyky: anglický jazyk, francúzsky jazyk, nemecký jazyk, ruský jazyk, španielsky jazyk, taliansky jazyk. Od 1. ročníka sa vyučuje anglický jazyk.
6. Škola poskytuje vzdelávanie v rámci primárneho vzdelávania aj v nultom ročníku. Celkový týždenný počet vyučovacích hodín v nultom ročníku je 22 hodín. Učebný plán a učebné osnovy pre nultý ročník má škola vypracovaný podľa potrieb a rozvojových možností žiakov, vychádzajúc zo štátnych vzdelávacích programov pre predprimárne vzdelávanie a primárne vzdelávanie.
7. Voliteľné (disponibilné) hodiny škola použila na dotvorenie školského vzdelávacieho programu: Voliteľné hodiny škola využila na:

ISCED1 - Katolícke náboženstvo, Anglický jazyk, Slovenský jazyk, ktoré rozširujú a prehlbujú obsah povinných predmetov zaradených do štátneho vzdelávacieho programu.

ISCED2 - Katolícke náboženstvo, Anglický jazyk, Slovenský jazyk, Biológia, Dejepis a druhý cudzí jazyk – Ruský jazyk, ktoré rozširujú a prehlbujú obsah povinných predmetov zaradených do štátneho vzdelávacieho programu.
8. Na základe písomného rozhodnutia rodičov sa vyučuje druhý cudzí jazyk – ruský jazyk v počte 2 vyučovacie hodiny v ročníku 7. - 9., počnúc 7. ročníkom v šk. roku 2017/2018.

9. Škola využila v 9.ročníku pri tvorbe školského vzdelávacieho programu jednu hodinu z voliteľných (disponibilných) hodín na posilnenie vyučovacieho predmetu dejepis.
10. Podľa tohto rámcového učebného plánu sa vzdelávajú aj žiaci so špeciálnymi výchovnovzdelávacími potrebami, ktorí sú v triede začlenení v rámci školskej integrácie. Žiaci s vývinovými poruchami učenia navyše absolvujú ako špeciálnopedagogickú podporu predmet „Rozvíjanie špecifických funkcií“ 1 – 2 hod /týždenne.
11. Škola zabezpečí spoluprácu s CPPPaP, resp. s ČŠPP v Prešove pre žiakov s narušenou komunikačnou schopnosťou a žiakov s vývinovými poruchami učenia.
12. Žiaci s ľahším stupňom mentálneho postihnutia sú individuálne začlenení v rámci školskej integrácie a vzdelávajú sa podľa ŠkVP pre žiakov s ľahkým stupňom mentálneho postihnutia, ktorý je uvedený ako príloha iŠkVP. Vo vyučovacích predmetoch HUV, VYV, TSV, KNB je možné týchto žiakov vzdelávať podľa obsahu vzdelávania žiakov bežnej triedy. Ak je v týchto vyučovacích predmetoch potrebné žiakovi redukovať učivo, uvádza sa to v jeho IVP.
13. Pri prestupe žiaka škola v prípade zistených odlišností zohľadní žiakovi ich kompenzáciu spravidla v priebehu jedného školského roka.
14. V primárnom vzdelávaní sa podľa výberu žiaka a možností školy v predmete prvý cudzí jazyk môžu vyučovať tieto cudzie jazyky: anglický jazyk, francúzsky jazyk, nemecký jazyk, ruský jazyk, španielsky jazyk, taliansky jazyk. Od 1. ročníka sa vyučuje anglický jazyk.
15. Počty hodín školského vzdelávacieho programu, ktorým bol doplnený štátny vzdelávací program sú v súlade s charakteristikou a zameraním školy a odrážajú potreby v ŠkVP.
16. Škola môže po prerokovaní v rade školy v školskom vzdelávacom programe stanoviť vyšší celkový počet hodín, najviac však na 108 hodín na 1.stupni a na 161 hodín na 2.stupni. Ak sa škola rozhodne navýšiť počet hodín, tieto sú financované z vlastných zdrojov.
17. Vyučovací hodina má 45 minút.

7. Učebné osnovy

Učebné osnovy pre jednotlivé predmety sú uvedené v prílohách.

Súčasťou obsahu vzdelávania na úrovni primárneho i nižšieho stredného vzdelávania sú prierezové témy, ktoré sa prelínajú cez vzdelávacie oblasti. Prierezové témy sú začlenené do predmetov podľa svojho obsahu a uvedené sú v učebných osnovách jednotlivých

predmetov. Zároveň sa budú realizovať aj v rámci triednických hodín a účasťou na svätých omšiach.

Okrem toho, prierezová téma Ochrana života a zdravia je obsahovou náplňou

- a) didaktických hier, ktoré uskutočňujeme raz ročne pre žiakov primárneho vzdelávania,
- b) účelového cvičenia, ktoré uskutočňujeme dvakrát ročne pre žiakov nižšieho stredného vzdelávania.

Obsahové zameranie didaktických hier a účelových cvičení je uvedené v prílohách.

Prierezová téma Environmentálna výchova je navyše zabezpečovaná aktivitami koordinátora pre environmentálnu výchovu. Prierezová téma Dopravná výchova je realizovaná aj praktickým vyučovaním na detskom dopravnom ihrisku.

V rámci učebných osnov jednotlivých predmetov a aj ako osobitná príloha školského vzdelávacieho programu sú implementované témy z Národného štandardu finančnej gramotnosti.

8. Učebné zdroje (učebnice, didaktická technika, materiálne zdroje)

Učebné zdroje:

- ✓ učebnice chválené MŠVVaŠ SR pre jednotlivé predmety a ročníky,
- ✓ zbierky úloh, pracovné zošity, atlasy, slovníky, pravidlá a príručky, Sväté Písmo, Katechizmus,
- ✓ mapy, nástenné obrazy, encyklopédie, edukačné hry,
- ✓ CD, DVD.

Didaktická technika:

- ✓ počítače, notebooky (v 2 počítačových učebniach je 16 PC s pripojením na internet, 6 PC bez pripojenia na internet),
- ✓ 5 interaktívnych tabúl,
- ✓ dataprojektory, vizualizér, skenery, tlačiarne,
- ✓ rádiomagnetofóny s prehrávaním CD,
- ✓ DVD prehrávač a televízor.

Materiálne zdroje:

- ✓ učebné pomôcky pre jednotlivé predmety (modely, laboratórne sústavy, ...),
- ✓ materiálne vybavenie na TSV,
- ✓ knižničný fond,
- ✓ vybavenie ŠKD.

Žiaci majú možnosť využívať detskú knižnicu, pedagógovia majú k dispozícii odbornú literatúru v tzv. učiteľskej knižnici. Obidve sú pravidelne dopĺňané o nové publikácie. Na vyučovanie hudobnej výchovy sú pre učiteľov k dispozícii kvalitné hudobné nástroje (strunové, klávesové, rytmické). Učebné pomôcky pravidelne doplníme o nové moderné, čo nám umožňuje tvorivejšie a efektívnejšie vyučovať.

9. Začlenenie žiakov so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami

Aj keď škola nie je priamo zameraná na vzdelávanie žiakov so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami, je schopná poskytnúť vzdelávanie pre niektoré formy špeciálnych potrieb (špeciálne postupy, organizačné formy, personálne podmienky), t.j. žiakov:

- so zdravotným znevýhodnením,
- zo sociálne znevýhodneného prostredia,
- s nadaním.

a) Žiaci so zdravotným znevýhodnením:

Budova školy je svojím stavebným riešením limitovaná pre priestorové úpravy – bezbariérové prístupy, úpravy v triedach, úprava hygienických zariadení (nie je možné v súčasnosti zriadiť rehabilitačné oddelenie, vytvorenie tried na individuálne alebo skupinové vyučovanie týchto žiakov).

Škola nemá vlastného školského špeciálneho pedagóga, liečebného pedagóga, psychológa, logopéda, asistenta učiteľa pre zdravotný postih. Spoluprácu so školským zariadením výchovného poradenstva a prevencie (Centrum pedagogicko-psychologického poradenstva a prevencie) zabezpečuje výchovný poradca.

V rámci zdravotného znevýhodnenia žiakov škola umožňuje vzdelávanie aj žiakom s ľahkým stupňom mentálneho postihnutia, pre ktorých je vytvorený školský vzdelávací program pre žiakov s ľahkým stupňom mentálneho postihnutia pre primárne vzdelávanie (príloha iŠkVP).

Škola poskytuje vzdelávanie aj pre žiakov s vývinovými poruchami učenia (dyskalkúlia, dyslexia, dysgrafia, dysortografia a pod.), ktorým sú vypracované individuálne výchovno-vzdelávacie programy. Dokumentáciu začlenených žiakov vedú triedni učitelia v spolupráci s výchovným poradcom podľa odporúčaní špeciálneho pedagóga. Zároveň uplatňujeme jednotlivo špecifiká individuálneho prístupu, individuálnych foriem práce. Hodnotenia vzdelávacích výsledkov týchto žiakov sa realizuje podľa Metodického pokynu č. 22/2011 na hodnotenie žiakov základnej školy s platnosťou od 1. mája 2011, príloha č. 2 – Zásady hodnotenia žiaka so zdravotným znevýhodnením začleneného v ZŠ.

b) Žiaci zo sociálne znevýhodneného prostredia:

Máme skúsenosti so vzdelávaním žiakov so sociálne znevýhodneného prostredia. Škola má k dispozícii jedného pedagogického asistenta učiteľa pre žiakov zo sociálne znevýhodneného prostredia. Od septembra 2015 pôsobí sociálny pedagóg.

Keďže podiel žiakov zo SZP stúpa, škola sa zapojila do projektu PRINED – inkluzívna edukácia od septembra 2014 do novembra 2015, ktorý bol zameraný na celodenný výchovný systém a pomoc žiakom zo sociálne znevýhodneného prostredia formou úpravy organizácie výchovy a vzdelávania. Pri domácej príprave realizovanej v škole sa uplatňovali špecifické metódy a formy. Príspevok na takýchto žiakov podľa §27 ods. 2 b) Zákona 245/2008 Z.z je podľa možnosti využívaný aj na vybavenie didaktickou technikou a učebnými pomôckami.

V rámci priezrovej témy Multikultúrna výchova sú uvedené aktivity, ktoré napomáhajú inklúzii a zároveň sú súčasťou Plánu práce školy pre príslušný školský rok a vždy v závere školského roka prehodnotenú na zasadnutí pedagogickej rady.

c) Žiaci s nadaním:

Škola zatiaľ neposkytovala vzdelávanie žiakom s nadaním, ale je schopná poskytnúť podmienky pre vzdelávanie takýchto žiakov.

10. Vnútorný systém kontroly a hodnotenia žiakov

Cieľom hodnotenia vzdelávacích výsledkov žiakov v škole je poskytnúť žiakovi a jeho rodičom spätnú väzbu o tom, ako žiak zvládol danú problematiku, v čom má nedostatky, kde má rezervy, aké sú jeho pokroky. Súčasťou hodnotenia je tiež povzbudenie do ďalšej práce, návod, ako postupovať pri odstraňovaní nedostatkov. Cieľom je ohodnotiť prepojenie vedomostí so zručnosťami a spôsobilosťami. Pri hodnotení a klasifikácii výsledkov žiakov postupujeme podľa platných metodických pokynov na hodnotenie a klasifikáciu.

Dbáme na to, aby sme prostredníctvom hodnotenia nerozdeľovali žiakov na úspešných a neúspešných. Hodnotenie robíme na základe určitých kritérií, prostredníctvom ktorých sledujeme vývoj žiaka. Pri hodnotení učebných výsledkov žiakov so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami sa berie do úvahy možný vplyv zdravotného znevýhodnenia žiaka na jeho školský výkon.

Odlišujeme hodnotenie spôsobilostí od hodnotenia správania.

Celkové hodnotenie a klasifikácia žiaka sa prerokováva a odsúhlasuje v pedagogickej rade školy. Pochvaly a iné ocenenia sa udeľujú za mimoriadny prejav aktivity a iniciatívy, za záslužný alebo statočný čin. Opatrenie na posilnenie disciplíny žiaka sa ukladá po objektívnom prešetrení za závažné alebo opakované previnenie proti školskému poriadku školy. Toto opatrenie predchádza spravidla zníženiu stupňa zo správania. O udelení výchovného opatrenia informuje škola preukázateľným spôsobom zákonného zástupcu žiaka.

11. Vnútorný systém kontroly a hodnotenia zamestnancov školy

Hodnotenie zamestnancov pomáha riaditeľovi školy spoznávať učiteľov, vychovávateľov aj nepedagogických zamestnancov z pracovnej i mimopracovnej stránky, pomáha vychovávať zamestnancov, viesť ich k tvorivosti, kreativite, k vyššej pracovnej morálke a k lepšiemu vzťahu k práci. Pre správne ohodnotenie pedagogických zamestnancov je potrebné stanoviť si presné kritériá a vytvoriť si komplexný pohľad na pedagogického zamestnanca v oblastiach ako sú:

- *predpoklady pre pracovnú činnosť* (kvalifikácia, úroveň vedomostí, zručností, metód a foriem práce..),
- *postoje k práci* (pracovná morálka, iniciatíva, záujem, tvorivosť),
- *kvalita výchovno-vzdelávacích výsledkov* (plnenie učebných osnov, práca s triedou, dokumentácia..),
- *sociálna úroveň* (vzťah ku kolegom, žiakom a rodičom, pomoc ostatným..),
- *mimopracovná činnosť a činnosť mimo vyučovania* (vedenie PK, MZ, kabinetu, knižnice, výzdoba..).

Hodnotenie zamestnancov sa bude zakladať na podkladoch vedúcich MZ, PK a ZRŠ vychádzajúcich z:

- pozorovania (hospitácie),
- rozhovoru,
- sledovania výsledkov žiakov, ktorých učiteľ vyučuje (prospech, žiacke súťaže, didaktické testy zadané naraz vo všetkých paralelných triedach, úspešnosť prijatia žiakov na vyšší stupeň školy),
- sledovania pokroku žiakov vo výsledkoch pod vedením učiteľa,
- hodnotenia výsledkov pedagogických zamestnancov v oblasti ďalšieho vzdelávania, tvorby učebných pomôcok, mimoškolskej činnosti,
- hodnotenia pedagogických a odborných zamestnancov manažmentom školy,
- vzájomného hodnotenia učiteľov (čo si vyžaduje aj vzájomné hospitácie a „otvorené hodiny“).

12. Požiadavky na kontinuálne vzdelávanie pedagogických a odborných zamestnancov

Požiadavky na kontinuálne vzdelávanie pedagogických a odborných zamestnancov vychádzajú z potrieb školy na skvalitňovanie výchovno-vzdelávacieho procesu v súlade so zákonom 317/2009 Z.z. o pedagogických a odborných zamestnancoch a v súlade s plánom kontinuálneho vzdelávania pre daný školský rok.

Požiadavky na kontinuálne vzdelávanie:

- a) čitateľská gramotnosť,
- b) finančná gramotnosť,
- c) multikultúrna výchova.

Čitateľská gramotnosť

Čitateľská gramotnosť /“UČIŤ SA UČIŤ“/ je univerzálna technika, ktorá robí žiaka schopným nielen prečítať slová, vety a celé texty, ale aj pochopiť prečítané a ďalej s obsahom a získanými informáciami pracovať. Pri takomto chápaní problematiky čitateľskej gramotnosti nie je až tak veľmi dôležitá ani rýchlosť, ani plynulosť čítania, ale podstatné je porozumenie textu a používanie informácií z neho. Súčasťou čitateľskej gramotnosti sú čitateľské schopnosti a zručnosti, čitateľské návyky, záujmy, postoje, motivácia k čítaniu a vedomosti žiaka.

ČÍTANIE S POROZUMENÍM

Výchovno-vzdelávacie proces na I. stupni ZŠ je silno ovplyvnený hravými činnosťami a zážitkovým učením, aby bol prechod z predškolskej výchovy čo najplynulejší. V rámci výchovno-vzdelávacieho procesu podporujeme vyjadrovanie myšlienok a pocitov prostredníctvom slov, pohybov, obrazov či v piesňach. Nezastupiteľné miesto pri formovaní osobnosti má kniha a čítanie. Ak má dieťa v neskoršom veku správne porozumieť čítanému textu, musí sa ho najskôr naučiť dobre vnímať. Kvalitu vnímania determinuje nielen úroveň schopnosti rozlišovať grafické symboly, ale i celkové porozumenie významu textu a s tým spojené voľné zaobchádzanie s prečítaným textom. S pribúdajúcim vekom žiaka sa zrenie vnímania prejavuje zlepšujúcou sa schopnosťou zrakovo diferencovať, syntetizovať a analyzovať videné a počuté. V počiatočných rozvoja čítania s porozumením sa o úrovni

porozumenia textu učiteľ dozvedá ústnou formou komunikácie so žiakom, preto je dôležité rozvíjať aj sociálne komunikačné spôsobilosti.

Požiadavky na funkčnú (čitateľskú) gramotnosť boli transformované do koncepcie obsahovej reformy školstva. Prácu s informáciami v primárnom vzdelávaní určujú niektoré ***klúčové kompetencie (spôsobilosti)*** týmito požiadavkami na žiaka:

- rozumie rôznym typom doteraz používaných textov a bežne používaným prejavom neverbálnej komunikácie a dokáže na ne adekvátne reagovať (*sociálne komunikačné kompetencie*);
- dokáže adekvátne veku aktívne vyhľadávať informácie na internete (*kompetencie v oblasti informačných a komunikačných technológií*);
- vyberá a hodnotí získané informácie, spracováva ich a využíva vo svojom učení a v iných činnostiach (*kompetencia k celoživotnému učeniu sa*);
- pri riešení problémov hľadá a využíva rôzne informácie, skúša viaceré možnosti riešenia problému, overuje správnosť riešenia a osvedčené postupy aplikuje pri podobných alebo nových problémoch (*kompetencia riešiť problémy*).

Komunikačná spôsobilosť a čitateľská gramotnosť žiakov

Uvedené spôsobilosti sú začlenené do cieľov jednotlivých vzdelávacích oblastí, ktoré majú nadpredmetový charakter, a do cieľov konkrétnych predmetov. Primárne sa rozvíjajú vo vzdelávacej oblasti **Jazyk a komunikácia** v predmete slovenský jazyk a literatúra ako **čítanie s porozumením** spolu s počúvaním, hovorením, a písaním. Využívajú sa a súčasne aj zdokonaľujú vo vzdelávacej oblasti **Príroda a spoločnosť**, **Matematika a práca s informáciami** a všade tam, kde je text ponúknutý ako zdroj poznatkov pre učenie sa žiaka.

Schopnosť žiakov pracovať s informáciami, jeden z cieľov výchovy a vzdelávania, sa postupne stáva aj prostriedkom učenia sa, poznávania mimo školy a naplnenia aj osobných záujmov a potrieb. Úspešnosť žiaka v seberealizácii je preto podmienená do značnej miery úrovňou tejto schopnosti, ktorú by mal mať v súčasnej dobe čitateľsky gramotný človek. Na jednotlivých vyučovacích hodinách sa bude klásť veľký dôraz na chápanie jazyka ako nástroja myslenia a komunikácie, ktorý sa premieta do zámerného preferovania rozvoja komunikatívnych kompetencií. Okrem porozumenia textu sa zameriame aj na kvalitné osvojenie si techniky čítania nenásilným, zážitkovým spôsobom na vhodných, veku primeraných textoch. Vyučujúci poskytnú zvýšený priestor rozvoju vlastnej tvorby žiaka a pri práci s informáciami, čitateľskej gramotnosti, schopnosti argumentovať a pod. Súčasne budú prinášať do vyučovania texty súvislé i nesúvislé. Cieľom je pestovanie pozitívneho vzťahu ku

knihám – čím viac sa dieťa stretáva s knihou, tým má lepšie predpoklady preniknúť naozaj do podstaty textu. Nejde pritom iba o umelecký text, ale aj vecný.

Metodické orgány vo svojich plánoch majú zapracované opatrenia na zlepšenie čítania s porozumením a majú naplánované aktivity na rozvíjanie čitateľskej gramotnosti vo vyučovacom i mimovyučovacom čase. Na dosiahnutie lepších výsledkov žiakov v oblasti čitateľskej gramotnosti je na zasadnutia MZ plánované odovzdávanie získaných poznatkov - zavádzanie nových foriem a metód práce, výber textov, overovanie čítania s porozumením, rozvoj kritického myslenia a komunikačných zručností žiakov).

Budú sa využívať diferencované úlohy a činnosti, žiaci sa povedú k čítaniu s porozumením, chápaniu a vysvetľovaniu obsahu zameraného na rozvíjanie komunikačných zručností žiakov. Do vyučovacieho procesu vyučujúci častejšie zaradia prácu vo dvojiciach, v skupinách a diferenciaciu úloh pre žiakov podľa ich schopností.

Aspekty čitateľskej gramotnosti:

1. procesy porozumenia

- vyhľadávanie určitých informácií
- vyvodzovanie záverov
- interpretovanie a integrovanie myšlienok a informácií
- hodnotenie obsahu, jazyka a textových prvkov

2. ciele čítania

- čítanie pre literárny zážitok (fiktívny hrdina, udalosť, prostredie)
- čítanie pre získavanie a využívanie informácií. (aspekty reálneho sveta)

3. čitateľské zvyklosti a postoje - podporujú celoživotné vzdelávanie.

Aktivity na rozvoj čitateľskej gramotnosti:

- Hlasné čítanie žiakov a učiteľa - touto aktivitou učiteľ motivuje žiakov, aby sa pustili do čítania. Cieľom pri hlasnom čítaní je viesť žiakov od radosti z počúvania k radosti z vlastného čítania (SJL, MAT, PRI, VLA, HUV, ANJ).
- Dostatok času na čítanie - v triede je pravidelne vyčlenený istý čas, pretože niektoré deti mimo školy vôbec nečítajú (SJL, ANJ).

- Možnosť vlastného výberu textu – žiaci sa môžu rozhodnúť o tom, čo budú čítať, čím zvýšime zapojenie sa do aktívneho čítania, motivuje sa ich zvedavosť a podporuje porozumenie. Učiteľ správnym a premysleným zacielením zabezpečí, aby literatúra zodpovedala špecifikám ich školského veku, aby bola zaujímavá, hravá, so zmyslom pre humor, žánrovo pestrá a tematicky variabilná (SJL, ANJ).
- Reakcia na prečítané ukáže do akej miery žiaci textu porozumeli - reprodukcia príbehu, výtvarné zobrazenie, tvorivá dramatika a akčné hry, tvorba otázok k textu (ak vie o čom čítal, vie vytvárať otázky), odpovede na otázky k textu, napísať krátku vlastnú reakciu (všetky vyučovacie predmety).
- Tiché čítanie (všetky vyučovacie predmety).
- Vzájomné čítanie v dvojiciach, v skupine (SJL, MAT, VLA, PRI, ANJ).

Netradičné formy na rozvoj čitateľskej gramotnosti

- Číta celá škola – naraz v určitý deň a určitý vymedzený čas.
- Marec - mesiac knihy – Týždeň hlasného čítania, Kvíz o knihe, Čitateľský maratón, Čitateľský Milionár, Výstava kníh, Literárne súťaže
- Deň Školských knižníc- október- Zážitkové čítanie v školskej knižnici /pasovanie žiakov za čitateľov školskej knižnice/
- Beseda so spisovateľkou / spisovateľom.
- Čítajú väčší menším.
- Tvorba maľovaného čítania starších mladším (podľa prečítaného textu).
- Sedíme nad knihou: vytváranie sloganov nabádajúcich k čítaniu práve tej vybranej knihy.
- Vytváranie zaujímavého obalu na knihu – tvorba, čo najpútavejšej obálky ku knihe..
- Z rozprávky do rozprávky – ľudové rozprávky, moderné rozprávky, ...
- Novinársky krúžok – pravidelná činnosť žiakov I. a II. stupňa v záujmovom útvare - žiaci pri svojej práci využívajú aj IKT; pravidelné príspevky ostatných žiakov z vlastnej tvorby; časopis vychádza ako občasník v počte 4 čísel v kalendárnom roku.

- Deň poézie – vyhľadávanie kníh v domácich knižniciach, čítanie a rozbor poézie na hodinách – Hviezdoslavov Kubín, Šaliarsky Mat'ko, A slovo bolo u Boha.
- Prezentácia žiakov na verejnosti v rámci rôznych podujatí usporiadaných školou - Deň úcty k starším, Vianočná besiedka, Deň matiek.
- Zapojenie sa do projektu Záložka do knihy spája školy /spolupráca s 2. stupňom/
- Práca s PZ Tajomstvá sveta na vyučovacích hodinách / 3.,4. ročník/, zapojenie sa do súťaže Čitateľský oriešok
- Činnosť v záujmovom krúžku Tvorivá dramatika

Realizácia rozvíjania čitateľskej gramotnosti na vyučovacej hodine v rámci jednotlivých predmetov:

- pravidelné zaraďovanie čitateľských aktivít na hodinách, práca s učebnicou, práca s neznámymi textami, individuálne projekty žiakov, sformulovanie hlavnej myšlienky, krátka anotácia k prečítanému textu, identifikácia účelu textu, tvorba vhodného nadpisu k textu, tvorba podnadpisov do súvislého textu, zostavenie hierarchie hlavných myšlienok, grafické zobrazenie textu, hľadanie jednoduchých údajov, práca s textom v encyklopédii, diskusia k prečítanému, hodnotenie predloženého textu, prezentácia vlastného názoru, skupinové projekty žiakov, podpora vyučovania PC, G-test, Cloze-test, cinquain, pojmové mapy,

- *zaraďovanie úloh podľa jednotlivých procesov porozumenia:*

1. vyhľadávanie explicitne uvedenej informácie,
2. vyvodzovanie priamych záverov,
3. interpretácia a integrácia myšlienok a informácií,
4. zhodnotenie obsahu, jazyka a textových prvkov... .

Typy použitých textov: súvislý text, jednoduchý text , dva súvislé texty s podobným obsahom, nesúvislý text (graf, tabuľky, schéma, mapa a pod.) , kombinácia súvislého a nesúvislého textu .

CIEĽ - vrátiť žiakov späť ku knihe, naučiť ich čítaniu s porozumením a aby žiak:

- dokonale používal materinský jazyk
- vyjadroval svoj názor vhodným spôsobom a aby si ho vedel obhájiť
- bol schopný vyjadriť svoje myšlienky a pocity
- názory vyjadroval adekvátne

- vhodne sa vyjadroval ku kritike a prijímal kritiku druhých
- počúval a rešpektoval názory druhých
- komunikoval - osvojil si základy v jednom cudzom jazyku
- vedel vyhľadávať a využívať pri učení rôzne zdroje informácií, osvojil si metódy štúdia a práce s informáciami
- využíval prostriedky IKT v bežnom živote a pre svoje ďalšie vzdelávanie.

Na splnenie vytýčených cieľov používame aktivizujúce vyučovacie metódy, a to predovšetkým samostatnú prácu žiakov, prácu vo dvojiciach a skupinovú prácu. Okrem samostatnej práce zacielenej na získanie vedomostí, návykov a ďalších zručností je nevyhnutné, aby žiaci objavovali nové poznatky experimentovaním a vlastnou činnosťou. Pre učiteľa znamená, že individuálnym prístupom objavuje a usmerňuje rozvoj schopností jednotlivých žiakov, riadi tvorivú prácu kolektívu triedy. Vyučovacie hodiny musia byť naplnené živým pracovným ruchom. Objaviteľský prístup pri získavaní nových poznatkov a radosť zo samostatne vyriešenej úlohy posilňujú pozitívny vzťah žiaka k predmetu. Použitie aktivizujúcich metód práce sa musí zabezpečovať využívaním vhodných demonštračných pomôcok a didaktickej techniky. Ide predovšetkým o IKT pre samostatnú a skupinovú prácu.

Finančná gramotnosť

Finančná gramotnosť je schopnosť využívať poznatky, zručnosti a skúsenosti na efektívne riadenie vlastných finančných zdrojov s cieľom zaistiť celoživotné finančné zabezpečenie seba a svojej domácnosti.

Finančná gramotnosť nie je absolútnym stavom, je to kontinuum schopností, ktoré sú podmienené premennými ako vek, rodina, kultúra či miesto bydliska. Finančná gramotnosť je označením pre stav neustáleho vývoja, ktorý umožňuje každému jednotlivcovi efektívne reagovať na nové osobné udalosti a neustále meniace sa ekonomické prostredie.

Národný štandard finančnej gramotnosti popisuje minimálne požiadavky na funkčnú finančnú gramotnosť žiakov prostredníctvom osvojených kompetencií. Tieto sú usporiadané nasledovne:

Témy, kompetencie a čiastkové kompetencie

Kompetencie sa postupne zameriavajú na minimálnu úroveň, až do momentu absolvovania strednej školy. Témy, celkové a čiastkové kompetencie opisujú vybrané poznatky, zručnosti a skúsenosti z oblasti finančnej gramotnosti. Celkovo sú Témy zoradené do siedmich vybraných kategórií finančnej gramotnosti – Človek vo sfére peňazí; Finančná zodpovednosť a prijímanie rozhodnutí; Zabezpečenie peňazí pre uspokojovanie životných potrieb – príjem a práca; Plánovanie a hospodárenie s peniazmi; Úver a dlh; Sporenie a investovanie; Riadenie rizika a poistenie.

Očakávania

Očakávania opisujú, akým spôsobom by mali žiaci byť schopní aplikovať vedomosti a zručnosti pri každodenných finančných rozhodnutiach a činnostiach. Očakávania predpokladajú napredovanie v získavaní poznatkov, zručností a skúseností potrebných pri riešení rôznych životných situácií človeka a rodiny.

Implementácia finančnej gramotnosti je uvedená v osobitných prílohách pre ISCED1 a ISCED2.

Multikultúrna výchova

Ciele prierezovej témy vychádzajú z neopakovateľnej hodnoty individuálneho ľudského života, z hodnoty komunity ako prirodzeného prostredia pre človeka, z rešpektu voči individuálnym potrebám človeka a z faktu rovnosti ľudí pred platnými zákonmi.

Hlavné ciele prierezovej témy multikultúrna výchova v nižšom strednom vzdelávaní:

- Rozvíjať sebareflexiu, ktoré povedie k uvedomeniu si koreňov, možností, obmedzení i premien vlastnej kultúrnej identity.
- Viest' žiakov k pochopeniu a rešpektovaniu faktu kultúrnej rozmanitosti.
- Podnecovať a rozvíjať u nich tolerantné postoje k nositeľom odlišných kultúr. Rozvíjať schopnosť riešiť konflikty pokojnou cestou.
- Rozvíjať schopnosť pochopenia pre odlišnú kultúru a odlišný životný štýl. Podnecovať tvorivosť v každodennej interakcii s druhými ľuďmi.
- Rozvíjať tolerantné postoje k príslušníkom iných kultúr pri uvedomovaní si a zachovávaní vlastnej kultúrnej identity. Motivovať žiakov k argumentácii vo vzťahu k svojim postojom.

- Rozvíjať poznanie kultúr, s ktorými žiaci prichádzajú, alebo môžu prísť do styku.
- Konečným cieľom je rozvíjať schopnosť komunikovať a spolupracovať s nositeľmi iných kultúr v bezpečnom prostredí tolerancie a vzájomnej úcty.

Konečným cieľom je vychovať zodpovedného občana, ktorý si svoju kultúru uvedomuje, dokáže bezkonfliktne komunikovať, obohacovať svoju aj inú kultúru, s ktorou prichádza do kontaktu a spoločne s hodnotami iných kultúr budovať nový funkčný celok.

Metódy a formy práce

Vhodnými formami pre prierezovú tému multikultúrnej výchovy sú zážitkové, skúsenostné metódy vyučovania. Prehlbujú sa nimi skúsenosti s kultúrnou rôznorodosťou. Formy realizácie multikultúrnej výchovy úzko súvisia s jej cieľmi. Realizujeme ich prostredníctvom vyučovacích hodín, ale i besedami, výchovnými koncertmi, spoločnými kultúrnymi podujatiami. V primárnom vzdelávaní rozvíja multikultúrna výchova všeobecnú otvorenosť detí voči odlišnému vnímaniu sveta. Kladie aj základy pre budúce samostatné kritické myslenie žiakov. Pre žiakov v nižšom sekundárnom vzdelávaní je potrebné posilniť sebareflexiu vlastnej kultúrnej identity vo vzťahu k iným kultúram. Multikultúrna výchova pomáha žiakom pri orientácii vo svete hodnôt a pri zvládaní zmätkov počas hľadania vlastnej svetonázorovej orientácie. Pri realizácii multikultúrnej výchovy rešpektujeme lokálne podmienky a spolupracujeme s verejnými, štátnymi i mimovládnyimi organizáciami. Výber a realizácia témy môže byť významne ovplyvnená vzájomnou dohodou pedagógov a žiakov, pedagógov a rodičov.

Spôsoby realizácie

- zorganizovať podujatie Misijná vianočná burza
- charitatívna činnosť; informácie o živote detí v rozvojových krajinách, v Afrike; zvyšovanie povedomia širokej verejnosti o sociálnych problémoch v rozvojových krajinách a vytváranie solidarity s chudobnými skupinami;
- **Projekt: Dobrý skutok sa počíta** – žiaci 7. ročníka zrealizujú dobrý skutok
- **Projekt: Záložka do knihy spája školy: Čítam, čítaš, čítame** – nadviazanie kontaktov medzi českými a slovenskými základnými školami a podpora čítania prostredníctvom výmeny záložiek do kníh
- **Celoslovenské kampane:**
  - **Biela pastelka** – podpora nevidiacich
  - **Biela stužka** – Deň počatého dieťaťa
  - **Sviečka za nenarodené deti**

- UNICEF
- Deň narcisov
- Červené stužky – solidarita s ľuďmi s HIV/ AIDS
  - Zapájanie sa do výtvarných súťaží – výtvarné spracovanie tém, ktoré sa týkajú multikultúrnej výchovy
  - Olympiáda tolerancie – Deň tolerancie
  - Výchovné koncerty
  - Krúžková činnosť školy
  - Aktivity školy v rámci významných dní – Deň ľudských práv, Deň matiek, Deň otcov, Deň zdravia
  - Triednické hodiny – rozhovory, aktivity
  - Aktivity v rámci jednotlivých sviatkov patrónov tried